DE BOER, TELER OF TUINDER:

Volgt het bijmestadvies op voor aardappelen en groentegewassen

MAATREGEL

118

MEI 2026

Geef bij aardappelen en een aantal groentegewassen de N-gift niet in 1 keer, maar in delen gedurende het seizoen volgens het bijmestadvies. Groentegewassen met een bijmestadvies zijn aardbei, augurk, ijssla, kropsla, spinazie, prei en knolvenkel. Het bijmestadvies is gebaseerd op een Nmineraal (Nmin) meting van de bodem of van blad(stelen) in het groeiseizoen.
Een deling van de N-gift leidt vaak tot een besparing op kunstmest en een betere N-benutting. Na de oogst blijft minder stikstof achter in de bodem wat het risico op N-uitspoeling beperkt.

Een Nmin-meting gedurende het groeiseizoen geeft inzicht in de actuele N-voorraad in de bodem die nog beschikbaar is voor het gewas. Voor groentegewassen wordt gekeken naar het Nmin-gehalte in de bovenste 30 cm van de bodem. Bij aardappelen is dit de bovenste 30 of 60 cm, afhankelijk van grondsoort (handboek bodem en bemesting).

Naast Nmin in de bodem is bij aardappelen ook het nitraatgehalte in bladstelen en/of de N-inhoud in het loof te gebruiken als basis voor bijbemesting. Het voordeel van metingen aan het gewas is dat de stikstofstatus van het gewas via directe metingen inzichtelijk wordt gemaakt. Bij de interpretatie dient rekening te worden gehouden met de weersomstandigheden; bij droge omstandigheden neemt het gewas minder stikstof op, waardoor het lijkt alsof er een stikstoftekort is, terwijl in de bodem vaak nog voldoende stikstof beschikbaar is.

De adviezen over de wijze waarop de gift kan worden aangepast aan de actuele Nmin in de bodem en/of het nitraatgehalte in bladstelen bij aardappelen staan in het handboek bodem en bemesting. Voor aardappel zijn N-bijbemestingsapps beschikbaar die binnen een perceel de variatie in biomassa (op basis van satellieten, drones of gewassensoren) omzetten naar een taakkaart voor de stikstofdosering.

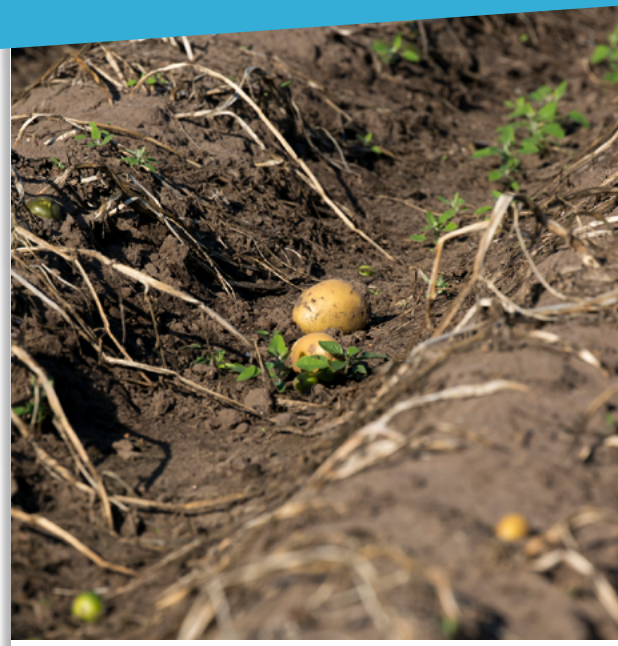

Is de maatregel haalbaar

Effectiviteit

GOED BETER BEST

Inpasbaarheid

EENVOUDIG GEMIDDELD UITDAGEND

Deltaplan Agrarisch Waterbeheer

Het advies voor het delen van de N-gift bij aardappelen is dat 65% van de totale adviesgift bij poten en 35% later in het seizoen wordt toegediend. Bij groentegewassen is vaak sprake van een andere verdeling, waarbij richtlijnen per gewas beschikbaar zijn (handboekbodemenbemesting.nl). Als er organische mest wordt gebruikt moet rekening worden gehouden met de hoeveelheid werkzame N die daarmee wordt toegediend. Met een Nmin-meting of bladsteelanalyse tijdens de groeiperiode kan dan worden nagegaan of de resterende 35% nog nodig is.

Optimale benutting

Door het delen van de N-gift kan veel beter rekening worden gehouden met de stikstof die al is vrijgekomen uit mineralisatie in de bodem en de actuele gewasgroei en behoefte. Aardappelen en veel groentegewassen nemen stikstof inefficiënt op. Niet alle stikstof in één keer toedienen biedt mogelijkheden om tijdens het seizoen nog bij te sturen. Dat is vaak nodig, bijvoorbeeld door een verminderde N-opname door droogte of door meer of minder nalevering uit mineralisatie van organische stof, meststoffen en gewasresten in de bodem dan verwacht.

Door een Nmin-onderzoek in de bodem en/of blad(steel)-analyse van het gewas wordt voorkomen dat gewassen te weinig of juist te veel stikstof krijgen. Te weinig stikstof belemmert de gewasgroei en geeft lagere opbrengsten. Te veel stikstof verhoogt de Nmin-voorraad in de bodem na de oogst. Dit geeft meer N-uitspoeling naar grond- en oppervlaktewater. Daarnaast is een overmaat aan stikstof nadelig voor de gewaskwaliteit. Bij knolgewassen ontstaat extra loofvorming, wat ten koste gaat van de gewenste knolvorming. Veel stikstof kan ook nadelig zijn voor afrijping en bewaarkwaliteit.

Inpasbaarheid, kosten en opbrengsten

Omdat bijbemesting plaatsvindt tijdens de groei van het gewas, vraagt dit om extra werkgangen en arbeidsuren en dus aanpassingen in de bedrijfsvoering. Daar staat vaak een besparing op stikstofkunstmest tegenover ten opzichte van regulier bemesten. Ook kan bijbemesting de gewasopbrengst en gewaskwaliteit positief beïnvloeden.

Meer weten?

Scan de QR-code voor uitgebreide, actuele informatie over deze maatregel.

Tips:

- Het duurt 2-3 dagen voordat het Nmin onderzoek door het lab bekend is. Houd daar rekening mee bij de planning.
- De bepaling van de Nmin-voorraad in de bodem en/of nitraatgehalte in bladstelen kan ook zelf worden uitgevoerd via nitraatsneltesstrookjes en de Aquality App.
- Probeer het bijmestsysteem eens uit door één of meerdere percelen te splitsen; de ene helft regulier bemesten en de andere volgens het bijmestadvies.